

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО**

ДОБРОТИЦА-БСК АД е търговско дружество, регистрирано в Република България със седалище и адрес на управление гр. Добрич, бул. "25-ти Септември" 8.

Съдебната регистрация на дружеството е от 10.02.1996 г., решение № 695/1996 г. фирмено дело № 469/1996 г. на Добричкия окръжен съд.

Финансовият отчет е изготвен съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство. Функционалната валута на представяне е националната валута на Република България – български лев.

Точността на сумите представени във финансовия отчет е хиляди български лева.

Годишният финансов отчет е изготвен към 31.12.2019 г.

При изготвяне на Отчета за финансовото състояние, Отчета за всеобхватния доход и Отчета за паричните потоци в колона предходен период са отразени сумите от отчета към 31.12.2018 г.

1.1. Собственост и управление

ДОБРОТИЦА-БСК АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Размерът на регистрирания акционерен капитал към 31.12.2019 г. е 88954 лв., разпределен в 44477 броя поименни безналични акции с номинална стойност от 2 лева. Разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

<i>Акционери</i>	<i>Брой акции</i>	<i>Относителен дял в %</i>
Девня цемент АД	11742	26,40
Строй БГ ООД	21645	48,66
<u>Физически лица</u>	<u>11090</u>	<u>24,94</u>
Общо	<u>44477</u>	<u>100,00</u>

ДОБРОТИЦА-БСК АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от трима членове както следва:

Генчо Иванов Генчев	Председател
Емилиян Косев Енчев	Член
БГ Транс АД	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Генчо Иванов Генчев.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане.

Членовете на одитния комитет са:

Светлана Иванова	Председател
Яница Георгиева	Член
Петър Парушев	Член

Към 31.12.2019 г. списъчният състав на персонала в дружеството е 14 работници и служители.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- Производство и продажба на бетонови смеси и варови разтвори;
- Продажба на строителни материали;
- Контрол и оценка на съответствието на строителни материали и други;
- Наем и други приходи.

Приходите на дружеството се реализират основно от продажба на бетон.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. Съответствие с МСС

Финансовият отчет на “ДОБРОТИЦА-БСК” АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г. за предприятията в Република България, не са настъпили съществени промени в счетоводната политика на Дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация.

МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – приет е от ЕК). е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване, представяне и оповестяване на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури подостоверно и адекватно представяне на тези сделки най-вече при лизингополучателя. Стандартът заменя действащия до този момент стандарт за лизинга – МСС 17 и свързаните с него тълкувания.

При лизингодателите няма съществени промени в отчетната практика и Дружеството продължава да отчита лизингите аналогично на правилата на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, следва да се направи един по-подробен анализ на условията на договорите и е възможно да настъпят основания за рекласификация на определени лизингови сделки.

Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията.

Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт не оказват съществено влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

За измененията в концептуалната рамка и останалите стандарти и тълкувания, в т.ч. МСС 1, МСФО 9, МСФО 39 и МСФО 7, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

2.2. База за изготвяне на Финансовия отчет и приложена счетоводна политика

Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване предположението за действащо предприятие.

Финансовият отчет е изготвен при спазване принципите на историческата цена, който се ограничава в случаите на извършена преценка на определени имоти, финансови активи, държани за продажба и финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Дружеството няма задължение да изготвя консолидиран отчет, тъй като няма дъщерни дружества и инвестиции в други предприятия.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предложения, които оказват ефект върху отчетните стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяване на условните вземания и задължения към датата на отчета. Тези оценки, начисления и предложения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Счетоводството на дружеството се осъществява при спазване на принципа текущо начисляване. Отражават се стопанските операции в съответствие с принципите: предпазливост, съпоставимост между приходите и разходите, предимство на съдържанието пред формата, запазване при възможност счетоводната политика от предходния период, документална обоснованост.

2.3. Сравнителна информация

Сравнителната информация във Финансовия отчет, съгласно счетоводната политика се представя за един отчетен период. Предходният период е годината завършваща на 31.12.2018 година и е съпоставим.

Когато е необходимо, сравнителните данни се преизчисляват, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

През 2019 г. не са правени ретроспективни преизчисления и рекласификации в сравнителната информация за 2018 г.

2.4. Функционална валута

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната

валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Приходи

Приходите в Дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или предоставяне на обещаните услуги.

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: има търговска същност и мотив; страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и се ангажирали да го изпълнят; правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани; условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и съществува вероятност възнаграждението, на което Дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) във отчета за финансовото състояние, докато всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени, и/или Дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получила цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване) и/или когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разгранчими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като отделно задължение за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на поредица (серия) от разграничими стоки и/или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента, се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се

признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор и/или портфейл цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени”.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена.

Приходите в дружеството са основно от продажби на бетонови смеси.

Продажните цени са фиксирани в договорите и са определени индивидуално за всяки конкретен вид бетон.

Контролът върху продадената продукция се прехвърля на клиента в точно определен времеви момент. Това обикновено става с предаването на клиента в бетоновия възел, когато бетонът се транспортира с транспортни средства на клиента и при доставката до предварително определените обекти на клиента, когато се доставя с транспорт, осигурен от Дружеството.

Приходите от продажба на услуги включват приходи от наеми, от лаборатория и други услуги.

Услугата по предоставяне под наем на имоти включва дейности с постоянен и/или повтарящ се характер, които са разграничими и са част от една интегрирана услуга. Те представляват серия от разграничими услуги и следователно са едно задължение за изпълнение, тъй като:

1. интегрираната услуга включва множество разграничими времеви периоди (обичайно един месец);
2. услугите са еднакви по същество, тъй като клиентът получава постоянна полза от тях всеки отделен времеви период (всеки месец);
3. контролът се прехвърля в течение на времето, тъй като клиентът получава и консумира услугата едновременно с нейното предоставяне.

Приходите се признават в течение на времето, като напредъкът по договора се измерва на база изминало време (на линейна база - месечно). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като услугите се предоставят месечно и са част от серия, и следователно, най-добре описва схемата на прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията, респ. нивото на незавършеност.

Дружеството определя срока на лизинга като неотменимия период на лизинга, заедно с а) периодите, по отношение, на които съществува опция за удължаване на

лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще упражни тази опция и б) периодите, по отношение, на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че дружеството няма да упражни тази опция.

Дружеството прилага преценки при определяне дали притежава достатъчна степен на сигурност, че ще упражни опцията за удължаване или за прекратяване, като взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимули за упражняване на опция за удължаване или за не упражняване на опция за прекратяване (значителни подобрения на основния актив, значително адаптиране и персонализиране на основния актив, разходи, свързани с прекратяване на лизинговия договор като разходи за договаряне, преместване и определяне на друг актив, съответстващ на нуждите на предприятието, значението на основния актив за дейността на дружеството и други).

Приходите от лаборатория и другите услуги се признават при тяхното предоставяне. Контролът се прехвърля на клиента в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите от дейността на Дружеството.

Приходите от продажби се признават в течение на времето чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Дружеството (етапа на завършеност). За измерването на напредъка (етапа на завършеност) Дружеството използва метода на изхода, основаващ се на количеството предоставени услуги.

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие).

Признатите активи по договор се класифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор се представят получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение. Дружеството няма такива.

Активите и пасивите по договор се представят като други вземания и задължения. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка.

Финансовите приходи се представят нетно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви платени от клиенти за закъснели плащания.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнасят по функционално предназначение. Признаването на разходите за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се представят нетно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от разходи за лихви и банкови такси.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загуба от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването да се извършва от лицензирани оценители, обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване,

спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност на сградите и съоръженията е определен от 25 до 50 години, на машините и оборудването от 4 до 10 години, на транспортните средства от 4 до 10 години на стопанския инвентар от 7 до 10 години. Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедливата стойност без разходите за продажба или стойност при употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако те не надхвърлят резерва, и надвишаването се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очаква от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажбите на отделните активи се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към други доходи, а преоценъчният резерв се прехвърля към неразпределената печалба.

2.8. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във годишния финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 6 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива.

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на

което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Търговска репутация

“Добротица- БСК” АД гр.Добрич не представя репутация във финансовия си отчет .

2.10. Активи / пасиви по отсрочени данъци

При преобразуване на счетоводния финансов резултат в облагаем за данъчни цели се отчитат отсрочени данъчни активи и пасиви на основата на балансовия метод на задълженията.

Данъчният ефект от отсрочените данъчни активи и пасиви се признава в печалбите и загубите чрез прилагане на данъчна ставка, която се очаква да бъде приложена при тяхното обратно проявление в бъдещи периоди. Отсрочените данъчни пасиви се признават в отчета за всички данъчни временни разлики. Отсрочените данъчни активи се признават и до степента, до която се очаква тяхното възстановяване.

2.11. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приважане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормален капацитет. Избраната от дружеството база за разпределението им по продукти е пряк труд, формиран въз основа на трудови норми.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно- претеглената цена (себестойност). Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат

реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

2.12. Търговски вземания

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “Други разходи за дейността” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности и наличности по разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци: паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно .

2.14. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионно, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Работодателят има задължение да изплати съответните обезщетения съгласно разпоредбите на Кодекса на труда при прекратяване на трудовия договор.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен труда за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни заплати към датата на прекратяването на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми предствляват планове с дефинирани доходи.

2.16. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат: най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента “неразпределената печалба”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента “неразпределена печалба”.

2.17. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

2.17.1. Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат само на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (дългови инструменти).
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив поражда парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства в банки, търговски вземания, заеми към свързани предприятия и заеми към трети лица, представени на следните позиции в отчета за финансово състояние: парични средства, търговски и други вземания.

Дружеството няма финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти) и финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността.

Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и

максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби на съдебни и присъдени вземания дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на няколко етапа в зависимост от риска. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване и се класифицира в Етап 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се оценява към рисковата квалификационна група като се прехвърля в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, той се счита за обезценен и се класифицират в Етап 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

Финансовите обезценени активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

2.17.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства и други задължения /пасиви по амортизирана стойност/.

Първоначално финансовите пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Дружеството няма пасиви, отчитани по справедлива стойност и обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент.

Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансони суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

2.18. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба / загуба.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба / загуба.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

2.19. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност

2.20. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: на повтаряща се база – определени търговски и други вземания и задължения и други; на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 3. За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Дружеството използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на имоти, машини и оборудване.

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от изпълнителния директор.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството се прави общ анализ на движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени.

При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

2.21. Отчет за паричния поток

Приетата политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод. Паричните потоци се класифицират като парични потоци от: Оперативна, Инвестиционна и Финансова дейност.

2.22. Отчет за промените в собствения капитал

Приета е счетоводна политика да се изготвя отчета чрез включване на: Нетна печалба и загуба за периода; Салдо на неразпределената печалба както и движенията за периода; Всички статии на приходите или разходите, печалбата или загубата, които в резултат на действащите МСС се признават директно в собствения капитал; Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с МСС 8.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ /БЕЛЕЖКИ/

БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧЕТА ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

3.1. Приходи

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)
Нетни приходи от продажби		
Приходи от продажба на продукция	2830	2425
Приходи от продажба на услуги	12	8
Други приходи	20	40
Общо	2862	2473

Приходите от услуги включват

- приходи от наеми 5 х. лв.,
- приходи от строителна лаборатория 4 х. лв.и
- други услуги 3 х. лв.

3.2. Разходи за материали

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)
Разходи за основни (строителни) материали	2110	1811
Разходи за вода	19	17
Разходи за ел.енергия	11	9
Разходи за горива	20	21
Други разходи	14	13
Общо	2174	1871

3.3. Разходи за външни услуги

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)
Разходи за външен транспорт	414	307
Разходи за охрана	59	55
Данък сгради такса смет	11	11
Разходи за наеми	8	8
Други разходи	28	25
Общо	520	406

3.4. Разходи за персонала

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)
Текущи възнаграждения	246	235
Дългосрочни доходи	-	4
Социални осигуровки	43	38
Общо	289	277

Направен е анализ на възрастовата структура на персонала и вероятността за изплащане на дългосрочни доходи при пенсиониране и е установено, че няма вероятност за плащането им и през годината са отписани признатите дългосрочни доходи на персонала от минали години.

Разходите за възнаграждения на ръководния персонал за годината са 72 х. лв.

3.5. Разходи за амортизации

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
<i>Амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване</i>	39	39

3.6. Други разходи

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
<i>Обезценка и отписани вземания</i>	8	1
<i>Фири и технологичен отпадък</i>	69	19
Общо	77	20

3.7. Финансови приходи и разходи

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
<i>Приходи от лихви</i>	-	3
<i>Други финансови разходи</i>	(2)	(2)
Нетно финансови приходи / разходи	(2)	1

Финансовите разходи са от банкови такси по обслужване на банковата сметка.

3.8. Разходи за данъци

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
<i>Разходи на отсрочени данъци</i>	-	5

Разходите по отсрочени данъци през 2018 г. са възникнали от обратно проявление на непризнати разходи от обезценка на вземания.

През 2019 г. няма такива.

БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ**3.9. Нетекущи активи****3.9.1. Имоти, машини и оборудване**

	<i>Машини съоръжения и оборудване</i>		<i>Земи, сгради и други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
	<i>(х. лв.)</i>	<i>(х. лв.)</i>	<i>(х. лв.)</i>	<i>(х. лв.)</i>	<i>(х. лв.)</i>	<i>(х. лв.)</i>
Отчетна стойност						
Салдо на 1 януари	374	370	1074	1074	1448	1444
Придобити	0	4	9	0	9	4
Трансфер	0	0	0	0	0	0
Ефект от преоценка до справедлива стойност	0	0	0	0	0	0
Отписани	2	0	0	0	2	0
Салдо на 31 декември	372	374	1083	1074	1455	1448
Натрупана амортизация						
Салдо на 1 януари	300	287	531	505	831	792
Начислена амортизация	13	13	26	26	39	39
Отписана амортизация	2	0	0	0	2	0
Ефект от преоценка до справедлива стойност	0	0	0	0	0	0
Салдо на 31 декември	311	300	557	531	868	831
Балансова стойност на 1 януари	74	83	543	569	617	652
Балансова стойност 31 декември	61	74	526	543	587	617

Към 31.12.2019 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват:

- Земи – 373 х. лв.;
- Сгради и конструкции – 648 х. лв. отчетна стойност и 143 х. лв. балансова стойност;
- Машини и оборудване – 50 х. лв. отчетна стойност и нямат балансова стойност;
- Съоръжения – 322 х. лв. отчетна стойност и 61 х. лв. балансова стойност;
- Транспортни средства – 55 х. лв. отчетна стойност и 10 х. лв. балансова стойност;
- Други ДМА – 7 х. лв. отчетна стойност и нямат балансова стойност.

3.9.2. Нематериални активи

Към 31.12.2019 г. дружеството представя нематериални активи отстъпени права на строеж.

Към 31.12.2019 г. нематериални активи са за 40 х. лв., представени по цена на придобиване 47 х. лв., намалена с натрупаната амортизация 7 х. лв. През годината са отписани 3 х. лв.

Няма налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност.

Няма наложени ограничения на правата върху дълготрайните активи на Дружеството.

3.9.3. Репутация

Дружеството не представя репутация във финансовия си отчет.

3.9.4. Активи по отсрочени данъци

Отсрочените данъчни активи произтичат от признати загуби за обезценки на вземания, за които не е изтекъл давностния срок.

Към 31.12.2019 г. активите по отсрочени данъци са 12 х. лв., като същите през предходния период са 12 х. лв.

3.10. Текущи активи

Текущите активи на дружеството са материални запаси, търговски и други вземания и парични средства.

3.10.1. Материални запаси

Основните материални запаси на дружеството са инертни материали – пясък, чакъл, цимент и други, които са разпределени в два бетонови възела – Добрич и Балчик.

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
Бетонов възел Добрич	127	134
Бетонов възел Балчик	43	33
Общо	170	167

По видове материали към 31.12.2019 г. запасите са както следва:

- Пясък – 3805 т. за 91 х.лв.;
- Чакъл – 2494 т. за 64 х.лв.;
- Цимент – 107 т. за 15 х.лв.

Към края на годината не е установено наличие на критерии за намаление на нетната реализуема стойност на наличните материални запаси.

Към 31.12.2019 г. няма учредени залози върху материалните запаси като обезпечение.

3.10.2. Търговски вземания

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
Вземания от клиенти	51	42
Други вземания	9	7
Общо	60	49

Към края на годината във връзка с изготвяне на финансовия отчет, е извършен преглед за наличие на критерии за съмнителни и несъбираеми вземания.

През 2019 г. е призната загуба от обезценки на вземания 8 х. лв. Общо натрупаните загуби от обезценка са 580 х. лв.

Вземанията от клиенти са както следва:

- Текущи вземания – 51 х. лв.;
- Вземания с висок риск за събираемостта им – 215 х. лв., с призната загуба от обезценка 215 х. лв.

Съдебните и присъдени вземания са както следва:

- Вземания с трудности при събираемостта им – 362 х. лв., с призната загуба от обезценка 362 х. лв.

Вземания по липси и начети – 3 х. лв., с призната загуба от обезценка 3 х. лв.

Другите вземания са във връзка с отложен данъчен кредит и са текущи.

3.10.3. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)
Парични средства в разплащателни сметки	10	71
Парични средства в каса	17	1
Общо	<u>27</u>	<u>72</u>

Дружеството няма блокирани парични средства.

3.11. Собствен капитал

Размерът на регистрирания акционерен капитал към 31.12.2019 г. е 88954 лв., разпределен в 44477 броя поименни безналични акции с номинална стойност от 2 лева.

3.11.1. Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло разпределени суми за фонд “Резервен” и са в размер на 9 х. лв.

3.11.2. Преоценъчният резерв от 42 х. лв. е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните оценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

3.11.3. Натрупаните загуби са 2301 х. лв., в т.ч.:

- непокрита загуба от минали години –2062 х. лв.;
- загуба за периода –239 х. лв.

Върху загубата оказват влияние следните фактори:

	31.12.2019 (х. лв.)	31.12.2018 (х. лв.)	31.12.2017 (х. лв.)
Загубата от основна дейност	(236)	(141)	(199)
От обезценка на вземания	(8)	(3)	-
Печалба от продажба на ДМА	5	-	-
Брак на МЗ	-	-	(91)
Загуба от други дейности:	(3)	(3)	(91)
Общо загуба за периода:	(239)	(144)	(290)

3.12. Търговски и други задължения

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
Задължения към свързани предприятия	2940	2802
Задължения към доставчици	56	21
Получени аванси	19	3
Задължения към персонала	30	41
Задължения към осигурителни предприятия	8	8
Данъчни задължения	3	3
Други задължения	1	1
Общо	3057	2879

Всички задължения са със срок на изискуемост до 1 година.

Задълженията към свързани лица включват:

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
Свързани предприятия – акционери	73	73
Други свързани предприятия	2867	2729
Общо	2940	2802

Структурата на задълженията към свързани лица по тип сделка са както следва:

	31.12.2019	31.12.2018
	(х. лв.)	(х. лв.)
Доставка на строителни материали	73	73
Разходи за транспортни и други услуги	2867	2729
Общо	2940	2802

Свързаните лица и видовете сделки с тях са оповестени в пояснително приложение 4.3.

4. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

4.1. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството.

Дружеството е изложено основно от една страна, на **ценови риск** от евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите и нарастващата конкуренция, намираща отражение и в цените на продукцията.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, сключване на дългосрочни договори с основните доставчици и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика.

Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

4.2. Парични потоци

4.2.1. Постъпления от клиенти за периода, които са основно от продукция са 3432 х. лв., а същите за предходната година са 2999 х. лв., което е с 433 х. лв. повече.

4.2.2. Плащанията към доставчици основно за материали и транспортни услуги - 3137 х. лв., а същите за предходната година са 2708 х. лв., или увеличаване с 429 х. лв.

4.2.3. Плащания към персонала – 298 х. лв. за 2019 г., а за 2018 г – 269 х. лв., което показва, че същите са се увеличили с 29 х. лв.

4.2.4. Други постъпления /плащания – плащания 42 х. лв., в т.ч. 2 х. лв. банкови такси, а за предходната година са плащания 42 х. лв.

4.2.5. Парични потоци от финансова дейност – постъпления от краткосрочни заеми и плащания по същите 35 х. лв.

4.3. Оповестяване на свързаните лица

Свързани лица на дружеството освен физическите лица акционери и персонал са следните:

✓ **“Девня цимент“ АД** – акционер, притежава 26,4 % - 11742 броя акции от капитала на дружеството и е основен доставчик на цимент.

През 2019 г. е доставен 7478 тона цимент на стойност 1025 х. лв. През 2018 г. доставеният цимент е 6670 тона за 914 х. лв.

Задължението към 31.12.2019 г. е 73 х.лв. Към 31.12.2018 г. е 73 х.лв.

✓ **“БГ Транс“ АД** – основанието за свързаността е общ ръководител. Това дружество извършва доставките на инертните и други строителни материали за производството и транспорта на готовите бетонови смеси до обектите на клиентите ни и други несъществени услуги.

За 2019 г. сделките възлизат на 1096 х.лв., в това число:

- Разходи за транспорт – 1081 х.лв;
- Наем на офис – 8 х.лв.;
- Други – 7 х.лв.

През 2018 г. извършените транспортни и други услуги от свързаното лице са 813 х.лв.

Задължението ни към “БГ Транс“ АД към 31.12.2019 г. е 2867 х.лв., а към 31.12.2018 г. е 2729 х.лв.

✓ **“Строй БГ“ ООД** – акционер, притежава 48,66% - 21645 броя акции и няма сделки между свързаните лица през текущата и предходната година.

✓ През годината има получена временна финансова помощ от изпълнителния директор в размер на 35 х. лв. Договореният лихвен процент е 5 %. Няма начислени разходи за лихви, тъй като сумата е върната предсрочно в договорения гратисен период. Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. няма задължения по получени заеми към изпълнителния директор.

Всички сделки между свързаните лица се осъществяват по пазарни цени.

4.4. Промени в счетоводната политика и корекция на грешки

През отчетния период не е правена промяна в счетоводна политика и не са правени корекции на фундаментални грешки.

Дружеството има приет праг на същественост 5 % от приходите от дейността за признаване на грешка от минали години като фундаментална.

4.5. Оповестяване на информацията за начислените суми на регистрираните одитори за извършените от тях услуги – за независим финансов одит 3 х. лв.

4.6. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Годишният финансов отчет е одобрен от съвета на директорите на 20.02.2020 г.

В Р. България е обявено извънредното положение, с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., свързано с разпространението на пандемията от COVID-19. Това е съществено некоригиращо събитие.

Нарушаването на обичайната икономическа дейност в Р България в резултат на COVID-19 може да повлияе неблагоприятно върху операциите на Дружеството, в частност върху реализираните приходи, в резултат от влошено финансово състояние на клиенти на Дружеството. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект на пандемията.

Няма настъпили други съществени събития след края на отчетния период.

4.7. Действащо предприятие

Настоящият финансов отчет е изготвен на основата на принципа за действащо предприятие.

През последните години Дружеството не работи на пълния си капацитет, тъй като поръчките не са регулярни. Това повлиява значително на финансовото състояние не само с намалелите обеми поръчки за бетон, но и със значителния размер просрочени, трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Към момента неотписаните вземания, за които е призната 100 % загуба от обезценка са 580 х.лв.

Към 31.12.2019 г. Дружеството е отчело натрупани загуби от 2301 х. лв. Текущите активи са 257 х.лв., а текущите му пасиви са 3057 х.лв., в т.ч. 2867 х. лв. към свързаното лице „БГ Транс“ АД, с което има общ ръководител. Като резултат „Добротица-БСК“ АД няма възможност да погасява нормално своите задължения към свързаните лица и други кредитори без помощ от ръководството, чрез разсрочване на задълженията към свързаното лице или друга финансова помощ.

На 15.01.2020 г. е взето решение от съвета на директорите за свикване на извънредно общо събрание на акционерите за вземане на решение за прекратяване на дейността на Дружеството и за започване на процедура по ликвидация.

Дружеството ще продължава да развива дейността си по производство на бетон до вземане на решение за прекратяване на дейността.

Настоящият финансов отчет не съдържа корекции по отношение на стойността на активите и рекласификация на пасивите, тъй като към датата на отчета няма взето решение на общото събрание на акционерите за прекратяване на дейността на Дружеството и започване на процедура по ликвидация.

Съставител:
/Румяна Стефанова/

Изп. директор:
/инж. Генчо Генчев/

